

Název projektu	POSELSTVÍ KŘESŤANSKÝCH SVÁTKŮ
Název programu	KDYŽ SE ŘEKNE KAMARÁD...
Cílová skupina	Žáci 1. – 4. třídy základní školy
Charakteristika programu	Žáci se seznámí s příběhem apoštola Petra a Ježíše. Na jejich vzájemném vztahu poznávají hodnotu pravého přátelství. Pomocí hry v roli se snaží pochopit pocity jednotlivých postav. V dramatickém okamžiku Ježíšova zatčení přemýšlí nad tím, co vše by byli ochotni udělat pro svého kamaráda. Petrovo zapření pak vede děti k zamyšlení, co vše může kamarádství narušit a jak jej lze zase napravit. Znovuzrození přátelství pak mohou vidět i v obraze vzkříšeného Ježíše.
Hlavní myšlenka	Přátelství je vzácná věc, o kterou je třeba pečovat. Vztah Ježíše a Petra nám může ukázat, jak velké může být přátelství, co jsme pro něj ochotni udělat a jak jednat, když se ne vše podaří. To vše na pozadí velikonočního příběhu a Ježíšova zmrtnýchvstání.
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • žáci se seznámí s pojmem přátelství na pozadí velikonočního příběhu • uvědomí si, jak se pozná dobrý kamarád a co by byly pro něj ochotni udělat • zamyslí se nad tím, co může přátelství narušit a jak to lze napravit.
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> • vánoční zvyky a tradice • křesťanství, Židé, Bible • sebepoznání a sebepojetí • komunikace • lidské vztahy (rozvoj postojů k toleranci, empatii a k harmonickým mezilidským vztahům) • sociální rozvoj, princip sociálního smíru a solidarity • kolektivní práce, práce ve skupinách

SCÉNÁŘ PROGRAMU

- ✧ Aktivita „Hra na štronzo“: motivační aktivita na uvedení do tématu
- ✧ Aktivita „Jedno velké přátelství“: seznámení se vztahem Petra a Ježíše, práce s živými obrazy
- ✧ Aktivita „Jak jsi daleko?“: vyjádření vztahu Petra a Ježíše pomocí postojové osy
- ✧ Aktivita „Zatčení Ježíše“: dokončení příběhu pomocí pantomimy
- ✧ Aktivita „Petrovo zapření“: vytvoření scény Petrova zapření
- ✧ Aktivita „A jak jsi daleko nyní?“: vyjádření vztahu pomocí postojové
- ✧ Aktivita „Proč to Petr udělal?“: zamyšlení se nad motivy jednání postav
- ✧ Aktivita „Usmíření“: řešení situace pomocí dialogu
- ✧ Aktivita „Závěr“: závěrečné shrnutí a poselství

POMŮCKY

- ✧ bílé plátno s provázkem, nebo sandály (nebo jakýkoli jiný symbol pro Ježíše)
- ✧ biblické postavičky, figurky, atd. (pokud nebudete hrát role jako lektoři)
- ✧ provázky dvou barev

AKTIVITA – HRA NA ŠTRONZO

- motivační aktivita na uvedení do tématu

✧ **Popis aktivity:**

Žáci se volně pohybují prostorem. Když lektor vysloví slovo ŠTRONZO, zůstanou všichni stát bez pohybu jako sochy. Po chvíli lektor ke slovu štronzo přidá slovo, které mají žáci pomocí sochy vyjádřit (slova se mohou týkat tématu – ryba, síť, kamarád). Nakonec lektor vyslovuje slova, která vyjadřují pocity (na. radost, smutek, překvapení, ...)

AKTIVITA – JEDNO VELKÉ PŘÁTELSTVÍ

- seznámení se vztahem Petra a Ježíše, práce s živými obrazy

✧ **Popis aktivity:**

Lektor sdělí žákům, že jim bude vyprávět příběh jednoho velkého přátelství. Jde o přátelství mezi Ježíšem a Petrem. Lektor může žákům krátce připomenout a přiblížit postavu Ježíše.

Lektor se postaví s žáky do kruhu. Postupně vybírá potřebný počet žáků, kteří vejdou do kruhu a vytvoří na základě zadání živý obraz. V okamžiku, kdy žáci obraz vytvoří, ostatní, kteří stojí kolem obrazu v kruhu, se stanou Petrem a vyjádří Petrův pocit na danou situaci, kterou vidí, pomocí sochy (Jak se asi cítí Petr? Jak mu je nyní?). Je třeba, aby lektor po každé živém obrazu a jeho zpracování dovyprávěl příběh na základě biblického textu.

OBRAZY:

- Ježíš přišel do domu Petra, kde ležela jeho příbuzná, která byla nemocná. Ježíš ji vzal za ruku a uzdravil ji. (dva žáci – příbuzná, Ježíš; ostatní žáci představují emoci Petra)
- Ježíš nastoupil na loď, kde byli rybáři, kteří celou noc lovili a nic neulovili. Ježíš jim řekl, ať hodí síť do vody znovu. Pro rybáře to bylo nesmýslivé, ve dne se nikdy neloví, ve dne se nedá nic chytit. Nakonec udělali, co jim Ježíš říkal. Když vytáhli síť, byly plné ryb. (několik žáků – rybáři, Ježíš; ostatní žáci představují emoci Petra)
- Lektor v roli Ježíše vstoupí do kruhu mezi žáky, kteří jsou stále v roli Petra a řekne: „Pojď se mnou, staň se mým kamarádem, budeme chodit po naší zemi,

učit lidi a říkat jim, že je má Bůh rád..." Lektor vyzve žáky, aby vyjádřili sochou, jak by Petr reagoval na tuto výzvu.

Lektor s žáky diskutuje o tom, jaký vztah mohl vzniknout mezi Petrem a Ježíšem. Myslíte si, že se z nich stali kamarádi? Cílem je, aby žáci vnímali vztah mezi Petrem a Ježíšem, jako velké přátelství.

AKTIVITA – JAK JSI DALEKO?

- vyjádření vztahu Petra a Ježíše pomocí postojové osy

✧ **Popis aktivity:**

Lektor postaví do prostoru židli (přes, kterou může přehodit látku, přepásanou provázkem), která bude vyjadřovat postavu Ježíše. Lektor vyzve žáky, aby vyjádřili vztah Ježíše a Petra pomocí vzdálenosti. Žáci se postaví vůči židli, která představuje Ježíše, do takové vzdálenosti, která bude vyjadřovat, jak daleko nebo blízko má Petr k Ježíši (žáci budou v roli Petra). Žáci vychází z informací, které získali z obrazů a následné diskuze.

Lektor si s žáky povídá o tom, jak se pozná velké přátelství, jaký by měl být dobrý kamarád?

AKTIVITA – ZATČENÍ JEŽÍŠE

- dokončení příběhu pomocí pantomimy

✧ **Popis aktivity:**

Lektor nechá v prostoru židli a posadí se s žáky kolem ní do kruhu. Lektor v krátkosti přepraví příběh o Ježíši a jeho nepřátelích, kteří se ho chtěli zbavit. V krátkosti vzhledem k věku vysvětlí, proč jim vadil.

Lektor žákům řekne, že je nyní Ježíš s Petrem a dalšími v zahradě, kde ho ti, co mu chtějí ublížit, přichází zatknout.

Představte si, že jste Petr a vašemu kamarádovi chce někdo ublížit. Co uděláte?

Lektor vyzve žáky, aby vešli do kruhu k židli a předvedli pantomimou, co by udělali. Ostatní říkají, co jejich pantomima znamená.

Lektor žákům sdělí, co udělal Petr ve skutečnosti (vytasil meč) a poté s nimi vede diskuzi o tom, co vše by byly ochotni udělat pro kamaráda, jak se mohou svého kamaráda zastat? Jak velké přátelství to muselo být, že jej chtěl Petr chránit mečem.

AKTIVITA – PETROVO ZAPŘENÍ

- vytvoření scény Petrova zapření

✧ **Popis aktivity:**

Lektor řekne žákům, že Ježíš byl nakonec zatčen a že v okamžiku, kdy ho vedli k soudu, uviděl tuto scénu. Lektor poté přehraje dětem scénu o zapeření Petra (viz Lukáš 22, 54-62) pomocí biblických postaviček. Pokud tuto možnost nemá, může využít jiné figurky nebo figurky, zástupné předměty, apod. Biblické postavičky můžete posadit do kruhu kolem ohně- ten může být znázorněn pomocí kamínků a žlutých a červených šátku.

Lektor se ptá dětí: Proč si myslíte, že se bál Petr přiznat k tomu, že zná Ježíše?

AKTIVITA – A JAK JSI DALEKO NYNÍ?

- vyjádření vztahu pomocí postojové osy

✧ **Popis aktivity:**

Lektor postaví do prostoru židli znázorňující Ježíše. Vyzve žáky k tomu, aby si představili, jak daleko je teď Petr od Ježíše, poté, co se nepřiznal, že ho zná. Lektor je vyzve, aby se podívali, jak daleko stojí a porovnali to s tím, kde byli na začátku, v první postojové ose.

AKTIVITA – PROČ TO PETR UDĚLAL?

- zamyšlení se nad motivy jednání postav

✧ **Popis aktivity:**

Vedle obrazu z biblických postaviček vytvořte z provázků dva kruhy (nejlépe dvě barvy provázků). Jeden kruh bude vyjadřovat Petra a jeden Ježíše. Lektor vyzve žáky aby, kdo bude chtít, vešel do jednoho z kruhů, stal se danou postavou a řekl, co si asi daná postava v této situaci myslí. Jak se mohl cítit Ježíš poté, co viděl Petra, jak ho zapírá. Jak se asi cítí Petr, poté, co Ježíše zapřel. Žáci odpovídají za postavu – co by řekl, co se mu honí v hlavě? (např. To mě mrzí, co jsem teď slyšel. Co jsem to udělal? Apod.)

AKTIVITA – USMÍŘENÍ

- řešení situace pomocí dialogu

✧ **Popis aktivity:**

Nechte žáky opět vstoupit do kruhů, tentokrát obě postavy zároveň. Vyzvěte je k tomu, aby zkusili vytvořit dialog mezi Petrem a Ježíšem, aby mezi nimi došlo k usmíření. Co musí říct Petr? Co musí udělat Ježíš? Co musí oba udělat, aby se jejich kamarádství napravilo? Dvojice, které vedou v kruzích za postavy dialog, se mohou vystřídat.

Lektor vede s žáky diskuzi o tom, co se odehrálo, k čemu se došlo. (Petr by se měl omluvit a Ježíš by mu měl odpustit). Lektor se dále ptá: Děje se to i ve vašem životě? Pohádali jste se někdy se svým kamarádem? Dokázali jste se omluvit? Dokázali jste odpustit? Co je těžší? Je to slabost, když někomu odpustím?

AKTIVITA – ZÁVĚR

- Závěrečné shrnutí a poselství

✧ **Popis aktivity:**

Lektor dovypráví žákům příběh – Ježíš Petrovi odpustil a dokonce si ho vybral, aby se stal první hlavou církve – jako dnešní papež.

Závěrečné slovo:

Když se něco pokazí mezi kamarády, je cesta jak to napravit. Když to nevzdám a dám najevo, že mě to mrzí, může se naše kamarádství znovu obnovit a začít znovu. A tak to bylo i mezi Petrem a Ježíšem.

Ježíš byl opravdu nakonec odsouzen k trestu smrti a zemřel na kříži. Ale tady jeho příběh nekončí. I tady začíná něco nového. Ježíš přemohl zlo a dokonce i smrt, a vstal z mrtvých. Toto všechno víme od lidí, kteří u toho byli a zapsali to do knihy, která se jmenuje Bible, kde si všichni tyto příběhy můžeme přečíst.